

ולדעת הרמב"ם אין התר אלא בהתנו מעיקרא, כבשבת. וכן נקט הר"ן לעיקר.

[אסור לעשות שותפות עם עובד כוכבים, שמא יתחייב לו שבועה ונשבע לו באליליו, והתורה אמרה לא ישמע על פיך (סנהדרין סג: ומובא בר"ף כאן). ויש אומרים שאינו איסור ממש אלא ממדת חסידות (רמב"ן). ובפרט בזמן שאינם רגילים להשבע בתרפותם, ומן הטעם הזה נהגו התר בדבר (ער"ן)].

פרק שני

דפים כב – כג (כד)

לה. האם עכו"ם חשודים על הרביעה? אלו נפקותות יוצאות משאלה זו?

שנינו, אין מעמידים בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים משום שחשודים על הרביעה, והרי זה מתן מכשול לפני עור, שמא ירביעום. ואין חילוק בין בהמות נקבות לזכרים, ובין העמדה אצל זכרים או אצל נקבות.

מאידך מבואר בבבלייתא שלוקחים בהמה מעכו"ם לקרבן ואין חוששים שמא נרבעה אצלו. (כן היא דעת חכמים, דלא כרבי אליעזר שפוסל ליקח בהמה לקרבן מהעכו"ם). ונחלקו האמוראים בישוב הדברים; – בשם רב אמרו שבבהמה השייכת לעכו"ם אין חשש שרבעה כיון שחס עליה שלא תיעקר, או משום כחש בשר, ולכך מותר ליקח מהם בהמה לצורך קרבן. וגם מאשה מותר ליקח זכרים, הגם שאין נזק לבהמה, כי יראה שמא אם תיזקק לו – ייסרך אחריה. [וזה גם הסיבה שמותר מן הדין למכור בהמה לעכו"ם ואין חוששים למכשלה, כי עכו"ם חס על בהמתו שלא תיעקר, אלא שיש מקומות שנהגו איסור בדבר שלא מן הדין, כמבואר לעיל יד-טו].

רבינא חילק שלכתחילה יש לחוש לרביעה ולכך אין מיחדים עמהם, אבל בדיעבד – מותר, ולכך לוקחים מהם בהמות לקרבן.

וכן אם ייחד ישראל בהמתו עמהם בפונדק וכדו' – כשרה לקרבן (ראשונים).

רבי פדת אמר שדין זה שנוי במחלוקת תנאים: לחכמים שהכשירו ליקח פרת חטאת מעכו"ם – אין חוששים לרביעה, ולרבי אליעזר שפסל – חוששים, ולכן פוסל היה רבי אליעזר ליקח בהמה מעכו"ם לקרבן. ורק לפי שיטתו אין מיחדים בהמה עמהם.

לרבי יוחנן (כד), עכו"ם חשודים על רביעת בהמותיהם [אפילו לרבנן] בפרה מבת שלש שנים ומעלה, שאז אינה נעקרת (כל כך. תוס'), אבל פחות מבת ג' – חס עליה. (ולרבי אליעזר, אף בפחות מג' חוששים. ראשונים). הלכך אסור להעמיד עמהם בהמה מחשש רביעה, אבל מותר ליקח מהם בהמה לקרבן עד בת ג' שנים.

כתבו התוס' והרא"ש שלהלכה אין נוהגים איסור בדבר כי סומכים על תירוץ רבי פדת ואלביא דרבנן, שמותר. ויש אומרים שבזמן הזה נוהגים התר משום שאינם חשודים ברביעה (ר"ן ועוד).

דף כג

לו. אשה שנחבשה ביד עכו"ם – האם מותרת לבעלה אם לאו?